Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0161

Asigurarea tragerii la răspundere și a justiției ca răspuns la atacurile continue ale Rusiei împotriva populației civile din Ucraina

Rezoluția Parlamentului European din 30 aprilie 2026 referitoare la asigurarea tragerii la răspundere și a justiției ca răspuns la atacurile continue ale Rusiei împotriva populației civile din Ucraina (2026/2700(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Ucraina și la Rusia,

– având în vedere Carta Organizației Națiunilor Unite,

– având în vedere Convențiile de la Geneva din 1949 și protocoalele adiționale la acestea,

– având în vedere Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale,

– având în vedere acordul din 25 iunie 2025 dintre Consiliul Europei și Ucraina privind înființarea unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei,

– având în vedere concluziile Consiliului European din 26 iunie 2025, din 18 decembrie 2025 și din 19 martie 2026,

– având în vedere rezoluțiile Adunării Generale a ONU din 2 martie 2022 prin care se deplânge agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei cu încălcarea Cartei ONU și din 14 noiembrie 2022 referitoare la promovarea căilor de atac și a despăgubirilor pentru agresiunea împotriva Ucrainei,

– având în vedere Convenția Consiliului Europei de înființare a unei Comisii internaționale privind cererile de despăgubire pentru Ucraina,

– având în vedere înființarea Centrului internațional pentru urmărirea în justiție a crimei de agresiune împotriva Ucrainei,

– având în vedere articolul 136 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât au trecut mai mult de patru ani de când Rusia și-a lansat războiul de agresiune la scară largă, ilegal, neprovocat și nejustificat împotriva Ucrainei, continuând atacul pe care l-a început cu anexarea Crimeii în 2014 și ocuparea unor părți din regiunea Donbas, încălcând flagrant suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, cu grave consecințe umanitare, economice, de mediu și regionale; întrucât războiul de agresiune al Rusiei este alimentat de o ideologie naționalistă imperialistă și face parte dintr-un set mai larg de obiective îndreptate împotriva Occidentului și a intereselor și valorilor sale;

B. întrucât Rusia a vizat deliberat și repetat populația și obiectivele civile, inclusiv infrastructura energetică și unitățile de asistență medicală, ceea ce reprezintă încălcări grave ale dreptului internațional umanitar, inclusiv ale Convențiilor de la Geneva și ale Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale; întrucât, prin vizarea repetată a infrastructurii energetice civile a Ucrainei în iarna trecută, Rusia a forțat milioane de persoane din Ucraina să îndure temperaturi de îngheț, în condiții de acces limitat la energie electrică, încălzire și apă curentă; întrucât vizarea continuă și sistematică a infrastructurii energetice conduce la întreruperi masive ale energiei electrice care au afectat, printre altele, spitalele și serviciile esențiale, punând astfel în pericol viețile civililor;

C. întrucât forțele ruse au intensificat recent atacurile aeriene și cu rachete împotriva marilor orașe ucrainene, printre care Kiev, Harkov, Dnipro, Odesa și Zaporijia, ceea ce a dus la un număr important de victime în rândul civililor și la distrugerea pe scară largă a unor zone rezidențiale; întrucât, în aprilie 2026, Rusia a lansat un număr fără precedent de atacuri împotriva Ucrainei, ucigând cel puțin 75 de civili și rănind peste 400 de persoane; întrucât, potrivit Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR), peste 15 500 de civili au fost uciși în Ucraina și peste 43 000 au fost răniți începând cu 24 februarie 2022, cifrele reale fiind probabil mult mai mari;

D. întrucât, potrivit UNICEF, mai mult de 3 200 de copii din Ucraina au fost uciși sau răniți, peste o treime din copiii Ucrainei rămân strămutați și mii de școli și instituții de învățământ au fost deteriorate sau distruse, ceea ce a făcut ca unul din trei copii să nu poată participa la școlarizarea cu normă întreagă în persoană; întrucât, în martie 2026, Comisia internațională independentă de anchetă a ONU privind Ucraina a concluzionat că autoritățile ruse au comis crime împotriva umanității și crime de război prin deportarea, transferul forțat și dispariția forțată a copiilor ucraineni; întrucât Uniunea a solicitat în repetate rânduri Rusiei și Belarusului să asigure revenirea sigură și necondiționată în Ucraina a tuturor copiilor ucraineni și a altor civili care au fost deportați sau

transferați; întrucât copiii reveniți declară că au fost supuși unor măsuri de „reeducare” din partea autorităților ruse, menite să le șteargă identitatea ucraineană;

E. întrucât, începând cu 24 februarie 2022, Organizația Mondială a Sănătății a documentat cel puțin 2 881 de atacuri asupra personalului din domeniul sănătății, a unităților medicale, a ambulanțelor și a antrepozitelor medicale din toată Ucraina;

F. întrucât Adunarea Generală a ONU a recunoscut că Rusia trebuie trasă la răspundere pentru toate încălcările dreptului internațional în Ucraina sau împotriva acesteia și trebuie să suporte consecințele juridice ale faptelor sale ilicite la nivel internațional, inclusiv despăgubiri pentru daunele provocate de astfel de fapte; întrucât Adunarea Generală a ONU a recunoscut, de asemenea, necesitatea de a institui un mecanism internațional de despăgubire pentru daunele, pierderile sau vătămările provocate de faptele ilicite la nivel internațional ale Federației Ruse;

G. întrucât, în martie 2023, Curtea Penală Internațională a emis mandate de arestare pe numele lui Vladimir Putin și Maria Lvova-Belova pentru crima de război de deportare și transfer ilegal de copii ucraineni; întrucât Curtea a emis ulterior mandate pentru patru responsabili militari de rang înalt ruși – Viktor Sokolov, Serghei Kobilaș, Serghei Șoigu și Valeri Gerasimov – acuzați de coordonarea unor atacuri împotriva unor obiective civile și de crime împotriva umanității;

H. întrucât Rusia a vizat și a deteriorat în mod sistematic peste 1 700 de situri din patrimoniul cultural ucrainean și peste 2 500 de obiecte de infrastructură culturală, inclusiv muzee și arhive, încălcând Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat; întrucât UNESCO a înregistrat daune în peste 500 de situri de patrimoniu cultural din Ucraina, în special ca urmare a atacurilor repetate ale Rusiei cu rachete și drone; întrucât acestea includ situri cu o valoare universală excepțională, în special Catedrala Sfânta Sofia din Kiev și centrul istoric al orașului Odesa, care a fost înscris pe lista patrimoniului mondial aflat în pericol ca o consecință directă a războiului de agresiune al Rusiei; întrucât distrugerea deliberată a identității culturale constituie o dimensiune suplimentară a prejudiciului adus poporului ucrainean;

I. întrucât utilizarea în continuare de către Rusia a rachetelor și a dronelor în vecinătatea instalațiilor nucleare din Ucraina – inclusiv în zona de excludere de la Cernobîl, ceea ce a cauzat daune grave ale noului spațiu sigur de izolare la centrala nucleară de la Cernobîl - reprezintă un risc grav constant pentru siguranța și securitatea nucleară;

J. întrucât UE și-a reafirmat angajamentul față de tragerea la răspundere deplină pentru crimele de război și alte crime extrem de

grave, a solicitat eforturi susținute pentru a pune în funcțiune Tribunalul special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și a adus, de asemenea, o contribuție de 10 milioane EUR pentru a finanța o echipă de pregătire care va pune bazele instituționale, logistice și organizaționale ale tribunalului;

K. întrucât, la 16 decembrie 2025, UE a semnat Convenția Consiliului Europei de instituire a unei Comisii internaționale privind cererile de despăgubire pentru Ucraina, cu scopul de a permite despăgubirea victimelor civile; întrucât Comisia internațională privind cererile de despăgubire pentru Ucraina urmează să-și înceapă lucrările în paralel cu cea de a 135-a sesiune a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, la Chișinău, la 14 mai 2026; întrucât Registrul daunelor, înființat în 2023, servește drept registru al cererilor eligibile de despăgubire pentru prejudiciile cauzate de Rusia și a constituit un instrument esențial care oferă Ucrainei și cetățenilor săi posibilitatea de a solicita despăgubiri în temeiul dreptului internațional;

L. întrucât, în hotărârea sa din 9 iulie 2025 în cauza *Ucraina și Țările de Jos/Rusia*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a tras la răspundere Rusia pentru abuzurile pe scară largă și flagrante ale drepturilor omului, care încălcă Convenția europeană a drepturilor omului, în contextul conflictului care a început în estul Ucrainei în 2014, inclusiv pentru doborârea aeronavei care efectua zborul MH17 în iulie 2014;

M. întrucât niciun viitor proces de încetare a focului sau de pace nu trebuie să împiedice, să întârzie sau să submineze procesele în curs și viitoare de tragere la răspundere a responsabililor; întrucât responsabilitatea și pacea sunt două imperative care se consolidează reciproc în temeiul dreptului internațional,

1. condamnă din nou, în termenii cei mai fermi cu putință, războiul brutal de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, inclusiv atacurile sale deliberate asupra zonelor rezidențiale și a infrastructurii civile și critice, și condamnă cu fermitate recentele atacuri brutale din aprilie 2026 ale Rusiei împotriva civililor;

2. reiterează solicitarea ca Rusia să înceteze imediat, complet și necondiționat atacurile împotriva civililor și a infrastructurii civile, să își retragă toate forțele militare de pe teritoriul recunoscut la nivel internațional al Ucrainei, să pună capăt deportărilor forțate și adopțiilor ilegale, să înceteze utilizarea torturii și a tratamentelor inumane și să elibereze și să returneze toți civilii deținuți, răpiți și adoptați ilegal;

3. își reafirmă solidaritatea de neclintit cu curajosul popor ucrainean și sprijinul pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute pe plan internațional și subliniază dreptul inerent al Ucrainei la autoapărare

în temeiul articolului 51 din Carta ONU;

4. subliniază că războiul de agresiune al Rusiei constituie o încălcare de netăgăduit a dreptului internațional și a Cartei ONU și un atac fără precedent la adresa securității europene; subliniază că liderii Rusiei și aliații săi trebuie trași la răspundere pentru crima de agresiune, crimele de război, crimele împotriva umanității și alte crime internaționale;

5. constată cu profundă îngrijorare că statul rus și predecesorul său, Uniunea Sovietică, nu au răspuns niciodată pentru crimele lor, inclusiv pentru masacrul de la Katyn – al cărui adevăr istoric Moscova încearcă din nou să-l denatureze, contrazicând în mod vădit dovezile istorice și propriile mărturisiri din trecut – și pentru deportarea în masă a unor națiuni întregi în Siberia, consolidând astfel o cultură a impunității care a continuat cu crimele de război comise în timpul primului și celui de al doilea război cecen, prin agresiunea Rusiei împotriva Georgiei din 2008, prin intervenția sa militară în Siria și, începând din 2014, în Ucraina, unde se comit noi atrocități; consideră că glorificarea continuă a unor personalități precum notoriul fondator al aparatului sovietic de represiune și arhitect al terorii de stat, Felix Derjînski, inclusiv schimbarea recentă a denumirii Academiei Serviciului Federal de Securitate, care acum îi poartă numele, precum și negarea sistematică, denaturarea și chiar justificarea crimelor comise de Uniunea Sovietică împotriva popoarelor sub ocupație și a celor de pe teritoriul Federației Ruse de astăzi constituie o perpetuare explicită a acestei culturi a impunității și oferă un indiciu clar al valorilor susținute de aparatul de stat rusesc; consideră, prin urmare, că brutalitățile comise de Rusia în Ucraina, la comanda liderului politic și a celor mai înalte structuri militare, cu sprijinul unor segmente importante ale societății, este de natură sistemică și reflectă o politică imperialistă adânc înrădăcinată, inseparabilă de violență, represiune și vărsare de sânge; avertizează că, dacă nu se impune acum o responsabilitate decisivă și executorie, orice așteptări privind viitoare schimbări ar fi nu doar nefondate, ci și periculos de naive;

6. regretă că eforturile internaționale nu s-au dovedit suficiente pentru a pune capăt agresiunii Rusiei; îndeamnă UE, statele sale membre și partenerii săi să intensifice presiunea asupra Rusiei și să sporească masiv sprijinul militar acordat Ucrainei, în special în domeniul apărării aeriene și al armelor cu rază lungă, pentru a proteja populația civilă și infrastructura critică a Ucrainei;

7. salută activitatea Comisiei internaționale independente de anchetă a ONU privind Ucraina în ceea ce privește investigarea presupuselor încălcări și abuzuri ale drepturilor omului, încălcări ale dreptului internațional umanitar și infracțiuni conexe și salută extinderea mandatului acesteia; respinge ferm afirmațiile Rusiei că vizează exclusiv obiective militare; reamintește constatările Comisiei de anchetă potrivit cărora forțele ruse au vizat în mod sistematic civili și

obiective civile;

8. sprijină înființarea și punerea rapidă în funcțiune a Tribunalului special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și încurajează toate statele membre ale UE să i se alăture; salută angajamentul Țărilor de Jos de a găzdui faza inițială a Tribunalului special și încurajează intensificarea eforturilor de finalizare a ofertei de găzduire pentru a doua fază; invită UE și statele sale membre să sprijine în continuare înființarea Tribunalului special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei, să se asigure că acesta devine operațional cât mai curând posibil și să pledeze pentru un sprijin internațional mai larg;

9. felicită Eurojust și echipa sa comună de anchetă pentru rolul esențial jucat în sprijinirea tragerii la răspundere pentru crimele comise în Ucraina; invită Comisia să asigure o finanțare susținută pentru Centrul internațional pentru urmărirea în justiție a crimei de agresiune împotriva Ucrainei după decembrie 2026 și să garanteze că probele colectate sunt pe deplin transferabile viitorului Tribunal special;

10. felicită organizațiile societății civile ucrainene și internaționale care documentează crimele de război comise de Rusia în Ucraina și care sprijină victimele și martorii; salută sprijinul susținut oferit de misiunea UE de consiliere pentru reforma sectorului securității civile din Ucraina, separat și în cadrul Grupului consultativ în materie de atrocități, care joacă un rol vital în consolidarea mecanismelor de tragere la răspundere;

11. subliniază că trebuie trași la răspundere toți acei care sunt în măsură să comande sau să permită crima de agresiune, inclusiv personalități politice, militare și judiciare de rang înalt; subliniază, în acest sens, că ar trebui trași la răspundere în ordinea importanței rolului jucat și judecătorii Curții Constituționale a Federației Ruse și membrii Dumei de Stat, ale căror decizii au autorizat anexarea teritoriilor ucrainene, contribuind astfel în mod direct la facilitarea crimei de agresiune;

12. își manifestă sprijinul deplin pentru ancheta Curții Penale Internaționale privind acuzațiile de crime de război, crime împotriva umanității sau genocid comise în Ucraina; reamintește obligațiile statelor membre, în temeiul Statutului de la Roma, de a aresta și preda orice persoană care face obiectul unor mandate de arestare emise de Curtea Penală Internațională și care intră pe teritoriul lor; se declară profund îngrijorat de sancțiunile aplicate de SUA împotriva Curții Penale Internaționale și a procurorilor, a judecătorilor și a personalului său, sancțiuni care afectează toate activitățile de anchetă și de urmărire penală în curs ale CPI și constituie un atac grav la adresa sistemului judiciar internațional; solicită Comisiei să activeze de urgență actul de blocare și îndeamnă statele membre să își intensifice urgent eforturile diplomatice pentru

a proteja și a susțină CPI, în calitate de element esențial al sistemului judiciar internațional;

13. denunță exportul de cereale furate de Rusia din zonele ocupate în Ucraina și subliniază că confiscarea acestora poate constitui o crimă de război; solicită să se ia măsuri imediate pentru a opri exportul și comercializarea cerealelor confiscate ilegal;

14. își exprimă sprijinul pentru ca UE să devină membru cu drepturi depline al Comisiei internaționale privind cererile de despăgubire pentru Ucraina; invită statele membre să finalizeze rapid toate procedurile oficiale de aderare și, astfel, să permită Comisiei internaționale privind cererile de despăgubire să își înceapă rapid activitatea;

15. subliniază necesitatea unei coordonări eficace a tuturor mecanismelor de responsabilizare pentru a evita paralelismele, a asigura eficiența și a reduce la minimum impactul negativ asupra victimelor și martorilor;

16. solicită Vicepreședintei Comisiei / Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și Comisiei să înființeze o delegație a UE pe lângă organizațiile internaționale cu sediul la Haga, printre care Curtea Penală Internațională, Curtea Internațională de Justiție și Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice, și pentru ca UE să participe efectiv la lucrările noilor organisme internaționale importante care urmează să fie înființate la Haga;

17. felicită Consiliul pentru aprobarea îndelung așteptată a unui împrumut UE în valoare de 90 de miliarde EUR pentru Ucraina; se așteaptă, în conformitate cu clarificările furnizate de Comisie în perioada de sesiune din februarie 2026, la punerea în aplicare corectă a mecanismului de flexibilitate prevăzut în pachet în cadrul regimului de derogări prevăzut la articolul 13 alineatul (5) din Regulamentul de instituire a împrumutului pentru sprijinirea Ucrainei[1]; reiterează apelul de a găsi modalități legale de a utiliza soldurile de numerar asociate activelor suverane ruse imobilizate în temeiul sancțiunilor UE pentru a sprijini apărarea și reconstrucția Ucrainei, inclusiv prin acordarea de despăgubiri în cadrul Comisiei internaționale de despăgubire pentru Ucraina, și, printre alte priorități, de a finanța restabilirea noii structuri de siguranță la centrala nucleară de la Cernobîl după ce aceasta a fost deteriorată de atacurile rusești cu drone;

18. salută adoptarea celui de-al 20-lea pachet de sancțiuni împotriva

---

[1] Regulamentul (UE) 2026/467 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 februarie 2026 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în ceea ce privește instituirea împrumutului pentru sprijinirea Ucrainei pentru 2026 și 2027 (JO L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

Rusiei; ia act de utilizarea instrumentului de combatere a eludării pentru a bloca deturnarea exporturilor de tehnologii sensibile prin țări din afara UE; insistă ca nicio sancțiune să nu fie ridicată înainte ca un acord de pace să fie negociat și aplicat în mod durabil; îndeamnă UE și statele membre să abordeze în mod sistematic problema eludării sancțiunilor;

19. invită Consiliul și Comisia să se asigure că sancțiunile UE împotriva Rusiei sunt strict menținute și extinse pentru a acoperi toate persoanele și entitățile ale căror decizii au permis sau au contribuit la comiterea de crime de război și de alte crime grave împotriva populației civile ucrainene;

20. invită instituțiile și organismele UE, în special Serviciul European de Acțiune Externă, să colaboreze cu autoritățile ucrainene și să conducă o campanie activă de comunicare în întreaga Europă și în întreaga lume, sensibilizând publicul cu privire la crimele de război comise de Rusia și de aliații săi și consolidând sprijinul pentru tragerea la răspundere și justiție;

21. reiterează că deportarea ilegală a copiilor ucraineni și transferul lor forțat constituie o încălcare gravă a dreptului internațional umanitar și a drepturilor omului; salută inițiativa Comisiei, împreună cu Ucraina și Canada, de a găzdui împreună o reuniune la nivel înalt a Coaliției internaționale pentru întoarcerea copiilor ucraineni la Bruxelles, în mai 2026; invită acele state membre care nu s-au alăturat încă Coaliției Internaționale, să o facă fără întârziere;

22. denunță încercările sistematice ale guvernului rus de a distruge istoria, cultura, limba și identitatea Ucrainei; reamintește amploarea distrugerilor cauzate de agresiunea Rusiei și că, începând din aprilie 2026, daunele directe aduse infrastructurii culturale și patrimoniului Ucrainei sunt estimate la peste 4 miliarde EUR;

23. subliniază că războiul de agresiune al Rusiei și vizarea infrastructurii industriale și energetice a cauzat daune grave și de lungă durată mediului din Ucraina, inclusiv distrugerea ecosistemelor și contaminarea apelor și a solului; invită UE și statele sale membre să sprijine toate inițiativele care documentează distrugerea mediului cauzată de războiul dus de Rusia și să sprijine eforturile de a asigura tragerea la răspundere și plata de despăgubiri;

24. reafirmă angajamentul ferm al UE față de reconstrucția Ucrainei și își disponibilitatea sa de a contribui la reconstruirea economiei și a infrastructurii civile și critice a Ucrainei; subliniază importanța strategică a Mecanismului pentru Ucraina în consolidarea capacității sale de rezistență, în accelerarea redresării sale și sprijinirea spre o dezvoltare durabilă și aderarea la UE;

25. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei / Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de

securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Președintelui, Guvernului și Radei Supreme a Ucrainei, Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite, Consiliului Europei, Congresului Statelor Unite, Curții Penale Internaționale și autorităților ruse.